

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та стратегічних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зас. Голова приймальної комісії

« _____ » _____ 2024 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

фахового іспиту

за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «**Магістр**»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»
ОП: «Міжнародна інформація»

Програму рекомендовано
кафедрою міжнародних відносин
та стратегічних студій
Протокол № 8 від 09.04.24

СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05 (06) – 04 – 2024

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 2 з 10	

ВСТУП

Мета фахового іспиту – визначення рівня знань за напрямками професійної діяльності та формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних освітніх програм. Вступник повинен продемонструвати фундаментальні, професійно-орієнтовні знання та уміння, здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Фаховий іспит проходить у письмовій формі у вигляді **теоретичних питань та практичного завдання на основі теоретичних питань**.

Фаховий іспит проводиться упродовж **2-х** академічних годин.

Організація фахового іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ПИТАНЬ

з дисциплін,
які виносяться на фаховий іспит
за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

1. ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК І ПОЛІТИЧНІ СИСТЕМИ СВІТУ

1. Визначте що таке політичний процес, розкрийте його структуру та особливості протікання.
2. Розкрийте суть парламентаризму та вкажіть на його ознаки. Вкажіть на причини його появи.
3. Розкрийте суть поняття державного суверенітету та вкажіть на його основні виміри.
4. Визначте особливості формування та розвитку партійної системи сучасної України.
5. Сформулюйте та розкрийте основні способи утворення політичних партій.
6. Розкрийте та проаналізуйте структуру політики.
7. Визначте основні форми державного правління та покажіть процес їхньої еволюції.
8. З'ясуйте в чому суть принципу розподілу влади та вкажіть на основні підходи в теорії політики до розподілу влади на практиці.
9. Розкрийте основні теоретичні підходи до аналізу політичної системи.
10. Визначте основні принципи реалізації влади. Наведіть приклади.
11. Назвіть які є форми державно-територіального устрою, розкрийте їх суть.
12. Визначте особливості формування політичної системи сучасної України.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 3 з 10	

13. Розкрийте суть та зміст політичної влади та способи її організації.
14. Визначте основні теорії походження держави. Покажіть на практиці.
15. Покажіть яким чином функціонування політичної системи залежить від ступеня НТП в її межах.

2. МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ

1. Визначте сутність, структуру, функції міжнародної комунікації.
2. Розкрийте роль міжнародної комунікації у сучасному світі.
3. Проаналізуйте теоретичні основи розвитку суспільної комунікації.
4. Визначте взаємозв'язок понять «інформація» й «комунікація».
5. Проаналізуйте структуру та характер комунікативного процесу.
6. Розкрийте сутність міжнародного інформаційного обміну.
7. Визначте джерела міжнародної інформації та конфіденційні джерела інформації.
8. Охарактеризуйте моделі комунікації.
9. Охарактеризуйте розвиток міжнародних комунікацій у другій половині ХХст.
10. Проаналізуйте концепції інформаційного суспільства й суспільства знань.
11. Охарактеризуйте державну політику розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.
12. Визначте цілі електронного урядування та стратегічні завдання е-урядування.
13. Назвіть сектори та інструменти електронної демократії.
14. Охарактеризуйте інформаційно-комунікаційну політику Європейського Союзу.
15. Охарактеризуйте зовнішньополітичні комунікативні технології.

3. ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

1. Визначте поняття «прийняття рішення», та розкрити етапи прийняття рішення в міжнародних відносинах.
2. Покажіть необхідність визначення просторово-часового континуума при ІВЕНТ-аналізі міжнародних відносин для підготовки та прийняття політичного рішення.
3. Бінарне порівняння альтернатив при прийнятті рішення за методом спортивного олімпійського змагання на вибування. Розкрийте зміст та зазначте недоліки цього методу.
4. Розкрийте значення SWOT аналізу для прийняття рішення щодо подолання критичного стану в державі.
5. Метод «Дельфі» при прийнятті рішення колективом експертів. Розкрийте особливості застосування цього методу.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 4 з 10	

6. Опишіть процес побудови Когнітивної карти багатофакторної моделі політичного процесу та її застосування для аналізу факторів під час прийняття рішення в міжнародних відносинах.

7. Застосування каузальних зв'язків при формування множини альтернатив в процесі прийняття рішення в міжнародних відносинах. Розкрийте зміст та наведіть приклади.

8. Розкрийте процес прийняття рішення на основі критерію «лінійна сума показників з їх ваговими коефіцієнтами» під час порівняння альтернативних варіантів. Особливість застосування критерію.

9. Розкрийте процес прийняття рішення на основі критерію «відношення показників очікуваного результату та витрат з їх ваговими коефіцієнтами» під час порівняння альтернативних варіантів. Особливість застосування критерію.

10. Покажіть значення компаративного аналізу в процесі прийняття політичного рішення. Наведіть приклад.

11. Порівняйте методи колективного прийняття рішення «більшістю» та «повного консенсусу», вкажіть їх переваги та недоліки. Наведіть приклади їх застосування в міжнародних організаціях.

12. Розкрийте особливості застосування методу дерева цілей під час розробці та прийнятті політичного рішення.

13. Модифікація процедури проведення мозкового штурму методом «635» під час прийняття рішення в умовах стисненого вікна можливостей. Покажіть особливості і переваги методу.

14. Відмінність однокритеріальної та багатокритеріальної задачі вибору найкращої варіанту в процесі прийняття рішення. Покажіть підходи до вибору при суперечливих критеріях.

15. Розкрийте правило оптимального рішення за множиною Парето.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

для самостійної підготовки вступника до
фахового іспиту

ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК І ПОЛІТИЧНІ СИСТЕМИ СВІТУ

Основна:

1. Ржевська Н.Ф. Політичний розвиток та політичні системи світу: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи/ уклад. Н.Ф. Ржевська. К.:НАУ, 2022. 28 с.

2. Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с.

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 5 з 10	

3. Веселовський А. І. Відносини США – Європейський Союз: тенденції та варіанти у середньостроковій перспективі. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-03/veselovsky-20_03.pdf.

4. Горбулін В., Бадрак В. Над прірвою. 200 днів російської війни. Київ: Брайт Букс, 2022.

5. Грубінко А.В., Мартинов А.Ю. Європейський Союз після Brexit: продовження історії: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021.

6. Пунда Ю. В., Козинець І. П., Клименко В. С. (та ін). Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник. Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020.

Додаткова:

1. Курандо О.С. Доктрина Обама у зовнішній політиці США. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова МОН України; Національний університет «Одеська юридична академія» Одеса, 2019.

2. Мицик Л. Еволюція глобального лідерства США в сучасній системі міжнародних відносин. Історичні і політологічні дослідження. 2019. № 1 (64). С. 29- 35.

3. Міхейченко М. (2019). ПАР в сучасній системі міжнародних відносин в Південній Африці // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2019. № 11 (2). С. 95-102.

4. Підберезних І. Є. Політика адміністрації президента США Джо Байдена щодо країн Південно-Східної Азії. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип 48, том 1. С. 24-33.

5. Толстов С. В. Україна в контексті глобальних пріоритетів США. Зовнішні справи. 2019. № 2-3. С. 48-53.

6. Троян С. США в системі міжнародних відносин після 1991 року: концептуалізація проблеми. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/130120-278766-1-SM.pdf>

7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Текст, 282 с.] [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf

8. Указ Президента України №448/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>.

9. Україна дипломатична. Науковий щорічник. Вип. I–XXI. К., 2000–2022.

10. Шамара І.М., Костанді Д.Р. Сучасні концепції зовнішньої політики США: можливості та реальність // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 6 з 10	

«Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2019. Вип. 10. С. 58–64.

МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ

Основна:

1. Європейська інтеграція : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [С. В. Федонюк та ін.] / За ред. С. В. Федонюка, В. Й. Лажніка. Вид. 2-е, переробл. й доповн. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. – 760 с.
2. Європейські комунікації. Навчальний посібник. – К.: ВАДЕКС, 2021. – 136 с.
3. Карпчук Н.П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти– Луцьк ; 2019. – 514 с.
4. Публічна комунікація: навч. посіб.для студ. вищ. навч. закл. / за заг. ред. д. держ. упр. В. І. Шарого. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А., 2020. – 330 с.
5. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний посібник / [Л. Компанцева, О. Заруба, С. Череватий, О. Акульшин; за заг. ред. О. Давліканової, Л. Компанцевої]. – Київ: ТОВ «ВІСТКА», 2022. – 278 с.

Додаткова:

1. Горпинич О.В., Архипова А.О. Соціологія масових комунікацій та медіапланування: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 255 с
2. Карпчук Н. П. Засади комунікаційної політики: досвід країн-членів Європейського Союзу: монографія / Н. П. Карпчук. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019. – 440 с.
3. Магда Є. Гібридна війна: сутність та структура феномену / Є. Магда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/2489
4. Декларація свободи Інтернет-комунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cedem.org.ua/library/deklaratsiya-pro-svobodu-komunikatsijv-internet/>
5. Журба Я. Комунікація уряду із суспільством. Бриф аналітичного документу [Електронний ресурс] / Журба Ярина, Андрусів Віктор. – Режим доступу : <http://analytic.org.ua/wp-content/uploads/2015/06/Brief.pdf>
6. Концепція популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mip.gov.ua/ru/documents/81.html>

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 7 з 10	

ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Основна:

1. Віздрик В. Мельник О. Інформаційна безпека в Україні: сучасний стан. Грааль науки, 2023. №24. С. 196–202.
2. Дерев'янка С. М., Матвієнків С. М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2022. 146 с.
3. Завгородня Ю. В. Україна в міжнародних організаціях: навчально-методичний посібник – Одеса, 2022. – 48 с.
4. Погорелова І. С. Особливості політичного прогнозування у міжнародних відносинах. Політикус : наук. журнал. – 2022. – № 5. – С. 14–21.
5. Слюсаренко І.Ю. Роль лідера в процесі прийняття зовнішньополітичних рішень. Науковий збірник. Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ. 2023. 204 с. – С.70-79 Науковий журнал «ПОЛІТИКУС». 2022. Вип. 5. С.14-20

Додаткова:

1. Братко І.В. М'яке правота стандарти у міжнародному праві. Науковий збірник. Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ. 2023. 204 с. С.159-164.
2. Громовенко К. В. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів: навчально-методичний посібник. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 132 с
3. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: Навч. посіб./ І. Т. Муковський, А.Г. Міщенко, М.М. Шевченко - К.:Кондор, 2021. - 224с.

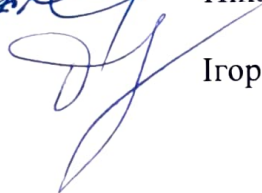
Програму розробили:

Професор

Ніна РЖЕВСЬКА

Доцент

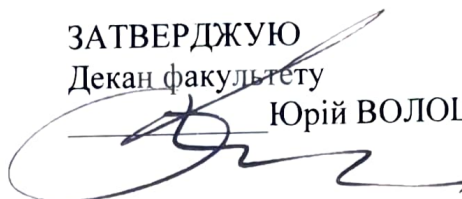
Ігор ДЕРЕВ'ЯНКО

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 8 з 10	

ЗРАЗОК
білету фахового іспиту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та стратегічних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
Юрій ВОЛОШИН

Освітній ступінь: Магістр
Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
ОП: «Міжнародна інформація»

Фаховий іспит
Білет № 1

Завдання 1. Визначте основні форми державного правління та покажіть процес їхньої еволюції.

Завдання 2. І Охарактеризуйте розвиток міжнародних комунікацій у другій половині ХХст.

Завдання 3. Розкрийте особливості застосування методу дерева цілей під час розробці та прийнятті політичного рішення

Схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин та стратегічних студій
(Протокол № 8 від 09.04.24)

Завідувач кафедри Ніна РЖЕВСЬКА

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04- 2024
		Стор. 9 з 10	

РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань фахового іспиту

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	70
Виконання завдання № 2	70
Виконання завдання № 3	60
Усього	200

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах		Пояснення	
100- 200	180-200	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Фаховий іспит складено
	150-179	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	100-149	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-99		Фаховий іспит не складено	

	Система менеджменту якості Програма фахового іспиту за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05(06)-04-2024
		Стор. 10 з 10	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				